تقریر مرحوم مظفر از ادله روایی استصحاب

حال برای استصحاب هم این را عرض بکنم. در اصول الفقه یکی از جاهای بسیار زیبا و لطیف در بیان مرحوم مظفر رضوان‌الله‌علیه جایی بود که ایشان خواستند تفصیلی که شیخ انصاری دادند را قبول نکنند. عنوانش این است: «مدی دلاله الاخبار علی هذا التفصیل[1]». تفصیل شیخ چه بود؟ استصحاب در شک در مقتضی، جاری نیست. ایشان خواستند جواب بدهند. یک بحث خیلی لطیفی داشتند. یکی از لطیف‌ترین موارد فرمایش ایشان است. اما ایشان چهار جور کردند. فرمودند «لاتنقض الیقین بالشک» چهار جور متصور است. مجاز در کلمه، مجاز در حذف، مجاز در اسناد و مختار خودشان که کنایه است. خیلی تحلیل لطیفی بود. یکی از بهترین مواردی است که سطح پنجم زبان است. اگر مباحثات قبلی یادتان باشد عرض کردم که زبان پنج سطح دارد. سطح پنجم زبان که خودش طبقاتی دارد، این تحلیل مرحوم مظفر از حدیث «لاتنقض» یکی از زیباترین تحلیل‌های رده پنجم زبان است. ایشان کنایه را ترجیح می‌دهند و می‌گویند نه مجاز حذف است و نه اسناد. انشاءالله نگاه بکنید فردا بیان ایشان در تقریری که از استصحاب داشتند که با بیان من اندکی تفاوت دارد را بیان می‌کنم.

---

[1] أصول الفقه- ط دفتر تبلیغات اسلامی ج۲ ص۲۷۲؛ مدی دلالة الاخبار علی هذا التفصیل قال الشیخ الاعظم: (ان حقیقة النقض وه رفع الهیئة الاتصالیة کما فی نقض الحبل. والاقرب إلیه علی تقدیر مجازیته وه رفع الامر الثابت) إلی ان قال: (فیختص متعلقه بما من شأنه الاستمرار). وعلیه، فلا یشمل الیقین المنهی عن نقضه بالشك فی الاخبار الیقین إذا تعلق بأمر لیس من شأنه الاستمرار أو المشکوك استمراره...

بازبینی #1
ایجاد شده 7 ژوئن 2026 14:40:23 توسط ... .
به روزرسانی شده 7 ژوئن 2026 14:40:56 توسط ... .